

boť podle slovního logického výkladu nelze návrhu rozuměti jinak, než že 35%ní vyrovnací kvota nebude zaplacená najednou, nýbrž ve čtyřech splátkách, totiž 5% do měsíce po pravoplatnosti potvrzujícího usnesení a zbytek ve třech stejných splátkách (po 10%) vždy po dalších šesti měsících. Tak to potvrzující usnesení také přesně vyjádřilo. Kdyby se vykládal návrh tak, jak to činí dlužnice, a kdyby se kladl důraz jen na slovo »wovon«, pak by důsledně a stejným právem mohl býti počítán »i zbytek« (und der Rest) také jenom z vyrovnací kvoty, takže by věřitelé místo 35%ní kvoty z celkových pohledávek obdrželi jen 35%ní kvotu z 35%ní kvoty, což by odporovalo předpisu §u 3 druhý odstavec vyr. ř. ve znění čl. I. zák. ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. Výklad nesporného znění listiny jest právním posouzením, které náleží soudům, takže není tu kusosti řízení, když soudy nedaly si vykládati obsah vyrovnání svědky, nebo dokonce znalci filology. Vykládala-li si dlužnice mylně svůj vyrovnací návrh a jednala-li, jak praví, v právním omylu a nikoli obmyslně nebo z hrubé nedbalosti, pak tento omyl šel na její vrub a nikoli na vrub věřitelky, neboť zákon v §u 57 vyr. ř. nerozeznává, z jaké příčiny se stalo neúplné placení (srv. také důvody plen. usnesení č. 4277 sb. n. s. předposlední a poslední odstavec). Nesplnila-li dlužnice a nyní žalovaná potvrzeného vyrovnání plně, pak již na tom nezáleží, zda ho také nesplnila včas, neboť podle §u 57 vyr. ř. obživla celá pohledávka a jsou tedy další vývody dovolání ve směru včasného plnění bez významu.

Čís. 6097.

Dopravní řád železniční.

Odesílatel ručí za škodu, způsobenou dráze nesprávným vyplněním nákladního listu, bez ohledu na to, kdy a jakým způsobem byla tato nesprávnost zjištěna. Zjištění za přepravy podle §u 58 žel. dopr. ř. má jen ještě ten další účinek, že se železniční přeprava neřídí již nesprávnými údaji nákladního listu, nýbrž skutečným stavem zásilky, že proto může železnice předepsati případné vyšší dovozné v nákladním listu a vybrati je i od příjemce zboží.

§em 57 žel. dopr. ř. jest odesílateli uloženo ručení za nesprávné vyplnění nákladního listu bez ohledu na zavinění.

Odesílatelem jest při nákladní smlouvě ten, kdo jest jako odesílatel podepsán na nákladním listě. Železnice nemůže a není povinna zkoumati, zda tento podpis odpovídá skutečnosti.

Nárok na doplacení dovozného následkem nesprávného udání obsahu nebo váhy zásilky odesílatelem v nákladním listě nepodléhá jedno- roční promlčecí lhůtě ani podle §u 60, poslední odstavec, ani podle §u 71 žel. dopr. ř.

(Rozh. ze dne 4. června 1926, Rv II 755/25.)

Žalující erár domáhal se na příjemci zboží doplacení dopravného, ježto byly nesprávně deklarovány zásilky dobytka ze Slovenska do

Brna. Nesprávná deklarace spočívala v tom, že dobytek těžší než 180 kg ve smyslu nákladního tarifu deklarován byl v nákladních listech jako mladý skot. Tato nesprávnost mohla být zjištěna teprve po vyložení dobytka v Brně a sice na jatkách převážením jednotlivých kusů dobytka a pokud dobytek nemohl být na jatkách vážen, šetřením u curního oddělení daně, kdež byla zdaněna váha ze zásilek. Na základě nesprávné deklarace v nákladních listech započítala dráha žalovanému jakožto příjemci dovozně v částkách nižších než na které měla podle skutečného obsahu zásilek nárok, čímž byla zkrácena na dovozném. Proce s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolacím důvodem kusosti řízení podle §u 503 čís. 2 c. ř. s. napadá žalovaný předně srovnalé skutkové zjištění nižších soudů, že dobytek, označený v nákladních listech jako mladý skot, vážil při naložení více, než tarif u mladého skotu připouští, totiž 180 kg, a snaží se dovoditi, že tato váha mohla býti platně zjištěna jenom vážením za železniční přepravy, což se nestalo, a že nelze na ni usuzovati z váhy; zjištěné odvážením po skončené přepravě mimo železnici. Takto proveden, nebyl uplatněný dovolací důvod proveden po zákonu, neboť nelze z dovolání seznati, jakého doplnění by řízení vyžadovalo. Ve skutečnosti brojí tu žalovaný jednak proti přesvědčení odvolacího soudu, nabytému na základě provedených důkazů listovkami, vážními lístky, znalcem a svědky, že váha dobytka byla již při naložení větší, než při které jest deklarace dobytka jako mladého skotu přípustna, tedy proti hodnocení důkazů odvolacím soudem, z kteréhož důvodu se však vůbec nelze dovolávati (§ 503 c. ř. s.), jednak napadá správný právní názor nižších soudů, že dráha nepozbývá nároku na náhradu dovozného za rozdíl mezi skutečnou váhou a váhou na nákladním listu odesílatelem udanou tím, že tento rozdíl nezjistila již za železniční přepravy. Právo, udělené dráze v §u 58 žel. dopr. ř., by kdykoliv přezkoumala, zda souhlasí zásilka s nákladním listem co do počtu kusů, váhy a obsahu, vztahuje se sice jenom na dobu železniční přepravy, když dráha má zásilku ještě v moci, ale z toho nelze dovozovati, že by ručení, uložené v §u 57 žel. dopr. ř. odesílateli za správnost údajů, zapsaných jím do nákladního listu, pominulo tím, že dráha nezjistila jejich nesprávnost již za železniční přepravy a způsobem v §u 58 žel. dopr. ř. vytknutým. Odesílatel ručí za škodu, způsobenou dráze nesprávným vyplněním nákladního listu bez ohledu na to, kdy a jakým způsobem byla tato nesprávnost zjištěna, zjištění za přepravy dle §u 58 žel. dopr. ř. má jenom ještě ten další účinek, že se železniční přeprava neřídí již nesprávnými údaji nákladního listu, nýbrž skutečným stavem zásilky, že proto může železnice předepsati případně vyšší dovozně v nákladním listu a vybrati je podle §u 76 žel. dopr. ř. i od příjemce zboží. Další kusost řízení spatřuje dovolání v tom, že nebylo zjišťováno, kdo ve skutečnosti dobytek odeslal a vyplnil nákladní list, ne-

boť nesprávným jest prý právní názor nižších soudů; že za vyplnění nákladních listů ručí žalovaný, poněvadž byl uveden v nich jako odesílatel. Dovolání soudí, že žalobu nelze opřítí o ustanovení železničního dopravního řádu, nýbrž jenom o všeobecné předpisy o závazcích k náhradě škody, že žalobní nárok by byl proto oprávněn jenom, kdyby se žalovanému dokázalo zavinění, že se zavinění mohl však dopustiti jenom skutečný odesílatel a nikoliv žalovaný, jenž byl sice na nákladním listu jako odesílatel uveden, ale ve skutečnosti ani dobytek neodesílal, ani nákladní list nevyplňoval. Dovolání není ani tu v právu. Žaloba opírá se právem o § 57 žel. dopr. ř., jenž odesílateli ukládá ručení za nesprávné vyplnění nákladního listu bez ohledu na zavinění. Z doslovu §u 57 žel. dopr. ř. nelze dovoditi, že by ručení odesílatelovo bylo podmíněno zaviněním, v §u 60 žel. dopr. ř. jest pak výslovně řečeno, že přírážky k dovoznému dlužno při nesprávném udání váhy zaplatiti bez ohledu na to, zda odesílatel zavinil nesprávné udání či nikoliv. Tím méně může býti dráze upřen nárok na zaplacení, po případě doplacení pouhého dovozného podle skutečné váhy, i když odesílatel nezavinil, že na nákladním listu byla udána váha menší. Odesílatelem při smlouvě nákladní jest ten, kdo jest jako odesílatel podepsán na nákladním listě (§ 56 lit. o, § 61 (3) žel. dopr. ř.). Železnice nemůže a není povinna zkoumati, zda tento podpis odpovídá skutečnosti, její smluvní stranou jest pouze tato osoba, jenom jí přísluší všechna práva z ujednané nákladní smlouvy a jenom do práv této osoby vstupuje později příjemce. Žalovaný vstoupiv bez jakýchkoliv výhrad a námitek jako příjemce do nákladní smlouvy, schválil ji a nabyl z ní práv podle obsahu nákladního listu, jest proto podle něho také zavázán a to nejenom jako příjemce, nýbrž i jako odesílatel. Železnice může se držeti pouze jeho jako odesílatele, bylo tedy třeba zjišťovati, kdo za něj a jeho jménem odevzdal dobytek ku přepravě a vyplnil nákladní listy. Podle tarifního prováděcího ustanovení XVIII (2) k §u 57 žel. dopr. ř. pokládá se o této osobě za to, že byla žalovaným zmocněna ku všem jednáním, jež se týkají ujednání nákladní smlouvy. Po stránce ryze právní jest převážná část dovolacích vývodů založena na mylném názoru, že objem ručení odesílatelova za nesprávné údaje v nákladním listě jest obmezen na povinnost, zaplatiti konvencionální pokutu pod jménem přírážky k dovoznému. Tento názor jest v rozporu s § 60 (1) poslední odstavec nynějšího železničního dopravního řádu ze dne 13. května 1921, čís. 203 sb. z. a n., jenž ve shodě se čl. 7 (4) mezinárodní úmluvy a dřívějším železničním dopravním řádem ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák., výslovně ustanovuje, že v e d l e přírážek k dovoznému dlužno zaplatiti rozdíl dovozného a nahraditi způsobenou škodu. Jelikož pak jednorocní promlčecí lhůta jest v posledním odstavci §u 60 žel. dopr. ř. stanovena pouze pro nároky na zaplacení neb vrácení přírážek k dovoznému a nikoliv také pro nároky na doplacení rozdílu v dovozném nebo na náhradu škody, ač obojí nároky první odstavec téhož předpisu rozeznává, nemůže býti tato výjimečně krátká promlčecí lhůta rozšiřována i na žalobní nárok na doplacení rozdílu v dovozném. Jak již odvolací soud správně rozhodl a odůvodnil, nepominul žalobní nárok ani jednorocním promlčením dle §u 71 žel. dopr. ř., neboť toto

promlčení jest opět výslovně — ač toho pro souvislost § 71 žel. dopr. ř. s § 70 žel. dopr. ř. třeba nebylo — omezeno na takové nároky na doplacení dovozného, které vznikly tím, že železnice použila nesprávně tarifu nebo dopustila se chyby v počítání. Tím jsou z jednoročního promlčení vyloučeny případy, když bylo na dovozném příliš málo vybráno z jiných důvodů, jmenovitě tedy, i když se tak stalo následkem nesprávného udání obsahu nebo váhy zásilky odesílatelem v nákladním listě. Námitka promlčení byla odvolacím soudem právem zamítnuta.

Čís. 6098.

Nelze použití syndikátního zákona, zpronevěřil-li soudní úředník peníze, jež přijal, nejša k tomu oprávněn. Lhostejno, že byl uznán trestně vinným zločinem zpronevěry v úřadě.

(Rozh. ze dne 7. června 1926, Co I 2/25.)

Za účelem splnění svých povinností z nemanželského otcovství složil žalobce na okresním soudu v D. odbytné 5.000 Kč do rukou vrchního oficiála S-a. S. užil peněz pro sebe a byl právoplatně uznán vinným zločinem zpronevěry. Syndikátní žalobě proti justičnímu eráru o 5.000 Kč procesní soud první stolice (vrchní zemský soud v Praze) vyhověl.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Odvolatel, zástupce justičního eráru, uplatňuje proti rozsudku soudu první stolice jako odvolací důvody jednak neúplnost řízení, záležející v tom, že nebyl proveden důkaz dotazem u okresního soudu v D. o tom, že S. v kritické době (v červnu, červenci a srpnu 1923) vůbec nebyl oprávněn peníze přijímat, jednak nesprávné právní posouzení věci a navrhl, by bylo vyhověno odvolání a změnou napadeného rozsudku žalobce se žalobní žádostí byl zamítnut. Dle §u 1, pokud se týče §u 4, zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., poruší-li soudcovský úředník, nebo jinak k soudním jednáním úředním zřízený úředník, u vykonávání svého úřadu přestoupením úřední povinnosti právo a způsobí-li tím straně nějakou škodu, proti kteréž neposkytují pomoci prostředky opravné v řízení soudním předepsané, má škodující strana podle tohoto zákona právo pohledávati náhradu škody buď jen na provinilém úředníku soudcovském, nebo jen na státu nebo na obou. Předpokladem pro tuto náhradu škody jest tudíž, by šlo o úředníka alespoň jinak k soudním jednáním úředním zřízeného, by tento byl u vykonávání svého úřadu, to jest u vykonávání úřední působnosti jemu svěřené, a by překročil tuto svou úřední povinnost a tak porušil právo. Není mezi stranami sporu o tom, že první předpoklad jest v tomto případě splněn, že byl S., jemuž žalobce u soudu vyplatil 5.000 Kč pro své nemanželské dítě nezl. Alžbětu P-ovou, takovým úředníkem po rozumu syndikátního